

STKS Tutkijapalveluiden työryhmän kokous 18.4.2011

Aika: 18.4.2011

Läsnä:

Maria Forsman (pj.), HULib

Maaria Harviainen, SibA

Mirja Laitinen, JYK

Maija Miettinen, Suomen Akatemia

Eija Poteri, TayK

Jarmo Saarikko, Metla

Maria Söderholm, Aalto-yliopisto/ Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus

Poissa: Sirpa Janhonen, Varastokirjasto

Paikka: Helsingin yliopiston kirjasto/ Keskustakampuksen kirjasto, Unioninkatu 35

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Maria Forsman avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi.

2. Kokouksen ja työryhmän järjestäytyminen

Työryhmän jäsenet esittäytyivät ja kertoivat lyhyesti kytköksistään ja kiinnostuksen kohteistaan tutkijapalveluihin liittyen.

3. Työryhmän sihteerin, www-päivittäjän ja tiedottajan valinta

Työryhmän sihteeriksi valittiin Maria Söderholm ja www-päivittäjäksi Jarmo Saarikko. Samalla todettiin, että he voivat yhdessä huolehtia työryhmän tiedotusasioista.

4. Vuoden 2011 toiminnan suunnittelu

a. kokoukset

Työryhmä suunnittelee pitävänsä kokouksen noin joka toinen kuukausi. Kokouksen pöytäkirjat pyritään saamaan avoimeen verkkoon esim. WIKI-alustalle. Jarmo Saarikko selvittää sopivaa paikkaa. Kenties STKS tarjoaa ympäristön? Työryhmän esittely laitetaan STKS:n sivulle. Tiedotus hoidetaan ainakin STKS:n listan ja Kirjastot.fi:n ammattikalenterin kautta. Myös Signumiin ajateltiin laittaa tietoa ryhmästä.

b. syksyn seminaari: sisältö, ajankohta ja käytännön asiat

Seminaari täsmentyy kaikilta osin seuraavassa kokouksessa mutta alustavasti loka-marraskuuta pidettiin sopivana ajankohtana. Maria Söderholm selvittää mitä muita seminaareja tai kokouksia on suunnitteilla em. ajankohdalle (Tieteiden talo, Veera Ristikartano tms. STKS:stä, IL-työryhmästä Kirsi Luukkanen, kirjastot.fi-kalenteri).

Sisältöä pohdittaessa tuli esille mm. seuraavia asioita

- Tulisiko seminaari pitää kaksipäiväisensä? Kaksipäiväisyys sai kannatusta.

- Jos seminaari on kaksipäiväinen toinen päivä voitaisiin suunnata tutkijoille yms. yleisölle ja toinen kirjastoväelle.

- Seminaarin teemoja löytyi useita, erityisesti ne, jotka nousivat esille jo työryhmän ensimmäisessä kokouksessa 24.1. suurella joukolla asioista keskusteltaessa: open access -julkaiseminen, tutkimusaineistojen hallinta, tutkimuksen arviointi kuten bibliometriikka ja julkaisuarkistot. Lisäksi tässä kokouksessa esille nousi tutkijoiden kouluttaminen.

Kouluttamisen osalta pohdimme tarvetta miettiä työjakoa informaatio lukutaito -työryhmän kanssa. Vahvasti kuitenkin tuli tarve tutkijoiden kouluttamiseen, sillä kokouksessa tuotiin esille, että IL on nähty perusopetukseen liittyvänä. Monella läsnäolijalla oli kuitenkin kokemusta siitä, että tutkijat ja tohtorikoulutettavat jäävät väliin koulutusta mietittäessä ja annettaessa.

- 2-päiväisen seminaarin pääsisällöksi keskustelussa muotoutui tutkimuksen arviointi. Oleelliselta tuntui ottaa haltuun erityisesti bibliometrista mittaamista mutta kriittisestä näkökulmasta. (Tutkimuksen arviointihan on muutakin kuin bibliometrisiä menetelmiä.) Seminaarin laajemmalle yleisölle suunnattuna päivänä voisi käsitellä ainakin Tieteellisen valtuuskunnan Julkaisufoorumi-hanketta. Hankkeesta voisi pyytää puheenvuoroa Otto Auraselta (toimii sihteerinä) ja/tai Anssi Paasi (toimii jäsenenä paneelissa 17; julkaissut maantieteen arviointiin liittyviä tekstejä) ja/tai OKM:n tms. tahon edustaja, joka kertoisi mitä paneeli-prosessin jälkeen tapahtuu.

Esille nousivat myös kurssit, joita on pidetty yliopistoissa tutkijoille, yhtenä mahdollisena seminaarin sisältönä. Myös avoimeen verkkoon tuotetut materiaalit voisivat tukea seminaarisällön suunnittelua. Niitä on ainakin tuotettu Oulun yliopistossa

(<https://wiki oulu.fi/display/jotut/1.3+Tutkimustoiminnan+arviointi>) ja Hgin yliopiston Meilahden kampuskirjastossa TERKKOSSA (<http://www.terkko.helsinki.fi/bibliometriikka/>).

- Kirjastoväelle suunnattuun päivään voitaisiin pyytää puhujia, jotka ovat tehneet bibliografiseen mittaamiseen tai tutkimuksen arviointiin liittyvää työtä. Puhuimme mm. että Leidenin yliopiston keskukselta Center for Science and Technology Studies (CWTS) (<http://www.socialsciences.leiden.edu/cwts/>) voisi kutsua puhujan. Maria Forsman selvittelee asiaa tarkemmin. CWTS nousi esille siksi, että sitä pidetään Euroopassa bibliografisen mittaamisen ja yleensä tutkimuksen arvioinnin "mekkana". CWTS:n henkilökuntaan kuuluu lukuisia alan suurnimiä ja siellä mittaamista kehitetään jatkuvasti ja heidän kehittämiään menetelmiä sovelletaan ympäri maailmaa.

Suomeksi löytyy Web of Science ja Scopus tietokantojen kattavuutta arvioivia selvityksiä ainakin seuraavat:

Teemu Ihalainen on tehnyt selvityksen OKM:lle:

Selvitys Scopus-tietokannan mahdollisuuksista kansallista julkaisurekisteriä perustettaessa

Teemu Ihalainen (2010), Opetus- ja kulttuuriministeriö

<http://raketti.csc.fi/jure/tyoryhmat/liite2>

Irma Pasanen ja Pirjo Sutela VTT:n ja TKK:n (Aalto-yliopisto) käyttöön:

Teknistieteellisen tiedon näkyvyyden mittaaminen: esiselvitys mahdollisuuksista

Irma Pasanen, TKK kirjasto; Pirjo Sutela, VTT Tietoratkaisut (2008)

http://www.vtt.fi/inf/julkaisut/muut/2008/nakyvyyden_mittaaminen_loppuraportti.pdf

c. talousarvio: kokousten määrä, matkakustannukset, seminaarin tuotot ja kulut

Talousarvioon palataan tarkemmin seuraavassa kokouksessa, kun suunnitelmat seminaarista täsmentyvät.

5. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous päätettiin pitää 27.5. klo 13. Maria Forsmanin työhuoneessa.

6. Kokouksen päättäminen

Maria Forsman päätti kokouksen.

Maria Forsman

puheenjohtaja

Maria Söderholm

sihteeri